Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 524/25
30.10.2025. године
Б е о г р а д

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Марине Јакић, председника већа, Татјане Обренчевић и Ивана Илића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., са боравиштем у ..., кога заступају Мирјана Митић, Јована Добријевић и Софија Радојичић, адвокати из Београда, Пожаревачка 12/1, против тужене ББ из ..., са боравиштем у ..., коју заступају Властимир Јанковић и Бранислав Максимовић, адвокати из Београда, Краља Милана 27, ради развода брака и вршења родитељског права, одлучујући о жалби тужене изјављеној на пресуду Другог основног суда у Београду П2 1213/2024 од 03.06.2025. године, у седници већа одржаној дана 30.10.2025. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДА СЕ пресуда Другог основног суда у Београду П2 1213/2024 од 03.06.2025. године у ставу другом, четвртом и петом изреке и у том делу предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно одлучивање.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Другог основног суда у Београду П2 1213/2024 од 03.06.2025. године ставом првим изреке одбијен је приговор пресуђене ствари тужене, као неоснован. Ставом другим разведен је брак закључен дана 15.06.2011. године у Београду између тужиоца и тужене уписан у матичну књигу венчаних која се води за матично подручје Савски Венац под текућим бројем ... за 2011. годину на основу одредбе члана 41 Породичног закона Републике Србије. Ставом трећим изреке Други основни суд се огласио апсолутно ненадлежним за поступање по тужби тужиоца у делу тужбеног захтева који се односи на поверавање малолетне деце и уређење начина одржавања личних односа малолетне деце са родитељем којем нису поверена па је тужба одбачена. Ставом четвртим изреке одређен је прекид поступка у погледу издржавања малолетне деце ВВ и ГГ до окончања поступка поверавања малолетне деце пред надлежним судом у Швајцарској Конфедерацији, а ставом петим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавила тужена на став други, четврти и пети изреке због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно

утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права. Трошкове другостепеног поступка је тражила.

Тужилац је одговорио на наводе жалбе.

Апелациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 386 ЗПП у вези чл. 202 ПЗ и одлучио као у изреци из следећих разлога.

Према утврђеном чињеничном стању парничне странке су закључиле брак 15.06.2011. године у Београду, током кога су добиле заједничку децу сина ВВ рођеног 29.11.2011. године и ћерку ГГ рођену 28.06.2018. године. Заједница је прекинута крајем августа 2021. године. Пред Окружним судом La Broye et Nord Vaudois отворен је поступак ради заштите мере брачне заједнице који није окончан правноснажном и извршном одлуком, а у току ког поступка старатељство над децом је поверено туженој, одређено је пребивалиште у њеном дому и утврђен модел виђања тужиоца са децом уз обавезу да доприноси издржавању. У току првостепеног поступка Градски центар за социјални рад у Београду се изјаснио да орган старатељства није у могућности да обави стручни поступак јер странке нису доступне органу, обзиром да оба родитеља и деца живе у Швајцарској. Деца парничних странака уписана су у матичне књиге рођених у Републици Србији.

Имајући у виду наведено првостепени суд је одбио приговор пресуђене ствари обзиром да поступак који се води пред швајцарским органима није правноснажно окончан. Надаље, имајући у виду да је заједница живота између парничних странака престала, да не постоји могућност да се иста обнови, те да су односи између брачних другова озбиљно и трајно поремећени првостепени суд је нашао да се сврха брака више не остварује те је исти разведен. Приликом доношења одлуке првостепени суд је нашао да је надлежан за доношење ове одлуке имајући у виду да је тужена држављанин Републике Србије у којој има пребивалиште с позивом на одредбу члана 61 Закона о решавању сукоба Закона са прописима других земаља којим је прописана надлежност домаћег суда ако је тужени југословенски држављанин и има пребивалиште у СРЈ и члана 26 став 1 ЗПП.

Приликом одлучивања о делу захтева који се односи на поверавање малолетне деце и уређење начина одржавања личних односа малолетне деце са родитељем коме нису поверена првостепени суд је у овом делу тужбу одбацио применом Конвенције о надлежности меродавном праву, признању и извршењу одлука и сарадњу материје и родитељске одговорности и мера за заштиту деце док је у погледу одлуке о њиховом издржавању поступак прекинуо до окончања поступка пред надлежним телом у Швајцарској Конфедерацији налазећи да одлука о поверавању представља претходно питање за одлучивање о издржавању.

Основано се жалбом тужене указује да је приликом одлучивања о разводу брака и оцене своје надлежности учињена битна повреда парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП имајући у виду постојање противречности између датих разлога о постојању искључиве надлежности суда за поступање и приложених доказа. Тужена је у току поступка доставила доказ да је држављанин Швајцарске односно пасош у ком је

та чињеница констатована, а који је издат 18.02.2019. године, а тужба у овој правној ствари поднета 14.01.2022. године. Имајући у виду наведено не може се за сада прихватити став првостепеног суда о постојању искључиве надележности, а која постоји у случају да је тужена у време подношења тужбе дражваљанин Републике Србије у којој има и своје пребивалиште, а како то констатује првостепени суд.

Одредбом члана 226 став 1 Породичног закона прописано је да је суд дужан да пресудом у брачном спору одлучи о вршењу родитељског права. Породични закон предвиђа случај атракције надлежности у спору за развод брака у коме се истовремено одлучује и о вршењу родитељског права и издржавању детета. Спором о вршењу родитељског права у смислу члана 68-74 Породичног закона сматра се и спор о поверавању заједничког детета једном родитељу, начину одржавања личних односа детета са другим родитељем или одређивању висине доприноса за издржавање детета од стране другог родитеља.

Конвенцијом о надлежности, меродавном праву, признању и извршењу одлуке и сарадњи у материји родитељске одговорности и мера за заштиту деце је прописано проширење надлежности поводом бракоразводног поступка, а чланом 4 прописано је да се Конвенција не примењује на обавезе издржавања из чега следи да од дејства одлуке о разводу брака зависи и одлука о издржавању због чега је првостепена пресуда морала бити укинута и у делу којим је одређен прекид поступка у погледу издржавања малолетне деце.

Потребно је да првостепени суд у допуни поступка поново оцени своју наделжност за одлучивање о захтеву за развод брака, а након што утврди да ли се се испунили услови прописани чланом 61 Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља, разјасни да ли је у тренутку подношења тужбе тужена имала поред швајцарског и држављанство Републике Србије и где је имала пријављено пребивалиште, а од чега зависи и одлука о прекиду поступка у погледу издржавања малолетне деце.

Одлука о трошковима је укинута јер зависи од исхода спора.

Имајући у виду наведено применом члана 391 ст. 1 Закона о парничном поступку одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија
Марина Јакић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић